

Kultúrno - osvetová činnosť 1991- 1994

Celá naša spoločnosť dňom 17.10.1989 začala budovať demokraciu s úmyslom čo najskôr prekonať vzniklé problémy v oblasti ekonomiky, životnej úrovne, ekológii, poľnohospodárstve, zdravotníctve, školstve. Zaráža však, že v prvých rokoch sa málo hovorilo, ako ďalej s kultúrou, ktorá sa dostávala do prepadliska s tvrdením, že bez kultúry sa zaobídeme, že treba myslieť na ekonomiku. Takéto názory mali aj niektorí jednotlivci aj v našej obci, kde kultúra dlhé roky bola vždy na vysokej úrovni. Začali sa hľadať východiská ako pomôcť miestnej kultúre. Nádej prišla otvorím nového kultúrneho domu dňa 7.9.1991. vtedy zaznel signál „ POĎME A KRÁČAJME V ŠĽAPAJÁCH OTCOV NAŠICH“. Žiaľ, nestalo sa tak a naše kroky ku kultúre zvlášť v r. 1991 -1992 boli veľmi ťažké a najmä naša mladá generácia nejavila záujem o kultúrne dianie v obci. Situácie sa zlepšila až v ďalších rokoch. Miestne kultúrne stredisko vypracovávalo plány činnosti, ktoré boli zamerané na: oblasť záujmovej umeleckej činnosti, prácu s filmom, foto, prácu s knihou, vzdelávanie, propagáciu.

Do kultúrno výchovnej činnosti sa mali zapojiť aj školy, spoločenské organizácie. Po dlhom čase sme konštatovali, že napr. organizácie až na malé výnimky sa zameriavali len na discozábavy, tan. zábavy, pričom ostatná kultúra ostávala bokom.

V krátkosti vyhodnotíme plnenie úloh na jednotlivých úsekoch.

ÚSEK ZÁUJMOVEJ ČINNOSTI.

Na tomto úseku boli najlepšie možnosti kultúrneho vyžitia a čo sa dosiahlo za štvorročné obdobie ?

- Nedokázali sme obnoviť činnosť nášho divadla. Až v roku 1993 zopár našich hercov: Eva Seličová, Minárik, Mináriková a Metod Kohút pomohli našim susedom z Rohožníka pri nácviu drámy od J. Barč IVANA „MATKA“.

Hra bola v priemere uvedená 26.12.1993 v Rohožníku, žiaľ pred 40 návštevníkmi. V našej obci bola hra uvedená vo februári a v máji r. 1994 pred návštevou, na ktorú boli sološnickí ochotníci zvyknutí za dávnych čias

- Nepodarilo sa nám oživiť ani detské divadlo a tak mnohé kultúrne programy v r. 1991 – 94 uvádzali v našej obci profesionálni umelci:
- S AŤOU JE VESELO“ – máj 94
- FERÓ LABUDA -program pre deti k MDD- jún 94
- Jozef ZÍMA a jeho hostia – sept.94- návšteva 210 div.
- BÁBKOVÉ DIVADLO pre deti – okt. 94
- KÚZELNÍK z Bratislavy pre deti ZŠ v r. 1993
- VELŠICOVÁ + SLIVKA, pre dospelých v r. 1993
- DNES NÁM HRAJÚ MALAČANÉ – feb. 1992, 230 návštevníkov
- ŠPÁSOVNÍK, rozhlasová súťaž pre žiakov ZŠ za účasti herca HRYYYCA, dramatika FELDEKA v r. 1991
- HUMORISTIKON, v r. 1992
- ESTRÁDNY PROGRAM s herečkou PAVELEKOVOU v r. 1992
- MIKULÁŠ- „ ČERVENÁ ČIAPOČKA“ uvádzal pre 150detí pán STRAŽAN

MIESTNE KINO „SKALKKA“

Výsledky na tomto úseku za uvedené obdobie neboli najhoršie. I keď naše kino je umiestnené v nevyhovujúcich priestoroch.

Prehľadná tabuľka o plnení ukazovateľov v kine:

Rok	POČ. PRED.	ODPADN	TRŽBY	NÁVŠTEV.
1991	179	31	24.542.-	6353
92	160	53	39.261.-	6177
93	60	33	24.451.-	2145
94	88	46	19.008	1224
SPOLU	487	163	107.292.-	15 899

Priemerná návštevnosť za uvedené obdobie na 1 predstavenie bola 32. Vedúcim kina i MKS bol až do 31.3.94 Metod Kohút. Od 1.4.1994 je miestna kultúra vedená už profesionálnou pracovníčkou pani Evou SELIČOVOU.

PRÁCA S KNIHOU

Knižnica po otvorení kultúrneho domu je konečne umiestnená vo vyhovujúcich priestoroch. Práca s knihou je na patričnej úrovni. Knižný fond činí asi 5000 zväzkov. Čitatelia z radov dospelých chýbajú, väčší záujem o knihu majú deti. Knižnicu vedie p. Eva SELIČOVÁ.

ÚSEK PROPAGÁCIE, VZDELÁVANIA, INÁ ČINNOSŤ.

- Dobré výsledky boli na úseku propagácie cestou rozhlasu, propagačných skriniek a tabúl. Tieto pravidelne oboznamovali občanov o dianí v obci, okrese, informovali o rôznych podujatiach, kultúrnych i politických.
- Horšie sa darilo na úseku vzdelávania, kde najmä spoločenské organizácie nevenovali tomuto vzdelávaniu žiadnu pozornosť.
- Najlepšie výsledky boli dosiahnuté v ostatnej kultúrno spoločenskej činnosti. Dominovali predovšetkým DISCOZÁBAVY, ktorých sa za 4 roky realizovalo celkom 30krát s počtom zhruba 3.500 návštevníkov. Ďalej to boli zábavy hodové, fašiangové plesy, pochovávanie basy, celkom 25krát s počtom 4.500 návštevníkov. Známe boli tradičné VATRY K SNP poriadané ZPO, TJ celkom 5 krát s počtom asi 2.000 návštevníkov. Tradíciou sa stali „STRETNUTIA DÔCHODCOV“, ktoré sú veľmi obľúbené a na vysokej spoločenskej úrovni. Priemerná účasť na 1 stretnutie bolo 200 skôr narodených. Z ďalšej činnosti to boli : výstavy a predaj náboženskej literatúry
 - Výstavy ovocia a zeleniny
 - 75. výr. založenia divadla v obci
 - Veselo na „SILVESTRA“

Po dlhých rokoch sa obecný úrad a Miest. kult. stredisko v Sološnici (sa) rozhodli vydávať SOLOŠNICKÝ SPRAVODAJ každé 3 mesiace. Prvé číslo týchto novín bolo vydané v máji r. 1994. Noviny svojim obsahom sú zamerané na prácu OcÚ, na činnosť organizácií, škôl, športu, kina. Redakčná rada pracuje v zložení : Miroslav Vanek, Eva Seličová, Ivan Kolenič a Ivan Kordík.

Veríme, že kultúra sa stane tou najviditeľnejšou oblasťou aj v našej obci a už vopred sa tešíme na úspechy v ďalších rokoch.

Z farskej kroniky od r. 1991-1994

V našej kronike musíme zaznamenať, že obdobie od roku 1991 – 1994 nebolo pre našu farnosť ľahké. Dôstojný pán farár Valerián BEDNÁR, správca fary pre vysoký vek a telesnú slabosť odišiel do dôchodku do CHARITNÉHO DOMOVA V PEZINKU. Veľmi rád a dosť často chodil do svojej farnosti. Ešte týždeň pred svojou smrťou bol v našej obci na návšteve, prezrel si DOM SMÚTKU, ba jeho poslednou cestou bol „KUNŠTOK“, kde si zaspomínal „Pri OBRÁZKU“. Dp. farár náhle zomrel 8.sept. 1992 vo veku 74 rokov. I keď jeho rodnou obcou bol SV. JUR pri Bratislave, posledné slová boli:“ pochovajte ma prosím v mojej farnosti v Sološnici. Naši veriaci túto prosbu svojho obľúbeného duchovného pastiera so všetkými poctami vykonali dňa 11. sept.1992 v kostole a na miestnom cintoríne. Za účasti asi 500 smútiacich veriacich pohrebne obrady vykonal pomocný biskup trnavskej diecézy vpd. Dominik TÓTH.

Sološnická fara odchodom dp. farára V.BEDNÁRA osirela a navždy zanemel jeho hlás plný lásky, porozumenia a dobroty. Budme šťastní, že naša dedina mala takého kňaza, akým bol dp farár Val. BEDNÁR. Zostala po ňom vo FARSKEJ KRONIKE posledná rozlúčka z 1.12.1992 v originále. Všetci farári túžobne očakávali, že na jeho miesto bude ustanovený nový správca fary čo v najkratšom čase. Nestalo sa tak a našu farnosť viedli v r. 1991-1994 dôstojný páter „METHOD“ spr. fary ROHOŽNÍK. Po odchode Pátra METODA bola naša farnosť zverená d.pánu farárovi Rudolfovi CHUDÉMU správcovi fary opäť z ROHOŽNÍKA. Naši veriaci nestrácali nádej a pevne verili, že príde doba , kedy naša osirelá fara opäť ožije hlasom dobroty a lásky k deťom, mladým i starším veriacich.

Za pôsobenia dp. farára R. CHUDÉHO boli prevedené nasledovné práce: oprava spevnenie krovov strechy kostola

- Oprava a olejový náter sôch sv. Jána a sv. Floriána pred kostolom, náter okien, dverí na kaplnke BOŽSKÉHO SRDCA JEŽIŠOVHO, náter plechovej brány na fare a pri zákristii, náter dreveného kríža pri kostole, náter bránok pri fare, náter zábradlia a brány pri kostole, náter sokla na prednej strane kostola. Všetky tieto práce previedli Emil Krúpa Metod Kohút zdarma.
- Inštalácia rozhlasu v kostole. Práce previedla firma RODEM zo Sološnice. Na opravu krovov, rozhlasu prispeli značnou sumou samotní veriaci, ďalej OBECNÝ ÚRAD a firma RODEM. Náklady na uvedené práce činili spolu cca 125.000.- SK. Na cintoríne, nápis na veľkej kaplnke“ DNES JA – ZAJTRA TY“ boli prevedené zdarma. Kriticky v našej kronike musíme zaznamenať, že farskej budove sa počas zastupovania nevenovala takmer žiadna pozornosť a tak fara pomaly chátrala.

Tragické udalosti v rokoch 1991- 1994

Človek sa narodí , aby žil a nakoniec zomrel. Ak človek zomrie prirodzenou smrťou, je to bolestné, ale po čase sa s touto skutočnosťou zmierime.

Ak však človek zomrie tragicky hľadáme príčinu a často sa pýtame: muselo sa tak stať, prečo sa tak stalo?

Odpoveď je ťažká a veľmi bolestivá. Aj niektorí naši občania predčasne odišli do večnosti strašnou smrťou.

Boli to :

Alojz KOČÍŠEK – zrazený motocyklom, v r. 1991

Igor JÁNOŠ, tragicky zomrel v Stupave v r. 1992

Miloš POLÁK, zomrel 26.7.93 tragicky pri práci vo dvore ŠM

Matilda FRÜHAUFOVÁ, zomrela následkom výbuchu plynu vo vlastnom dome v r. 1994

Ján HLA VATÝ, tragicky skonol v r. 1994 privalený vlastným vozom

K tragickým udalostiam patrí hrozná havária v júli 1994, kedy vodič zo Sološnice neopatrnou jazdou autom 1203 zrazil občianku z Rohožníka a usmrtil ju. V roku 1994 zaznamenávame ešte 2 havárie priamo na križovatke v dedine. Vďaka Bohu bez následkov.

Poľnohospodárstvo v rokoch 1991 -1994

V r. 1994 si Štát. majetok PL. PODHRADIE pripomenul už 34. výr. svojho založenia. Prvým sídlom riaditeľstva bola obec SOLOŠNICA. Od tých čias majetok prebral okolité JRD, začal sa rozrastať, aby nakoniec presunul sídlo riaditeľstva do PLAV. PODHRADIE – OBORA. Štátny majetok sa rozrástol do výmery cca 6050 ha, obhospodaroval poľnohospodársku pôdu v 6-tich katastrálnych územiach od PRIEVAL až po ROHOŽNÍK a patril k najväčším poľnohospodárskym podnikom v rámci SLOVENSKA. Vnútorňa organizácia bola rôzna. Od r. 1989 je práca organizovaná 3 závodoch – SOLOŠNICA a PL. PETER- výrobné zameranie a závod TECHNICKÝCH SLUŽIEB.

Závod SOLOŠNICA hospodári na výmere 2350 ha ornej pôdy v 3 kat. územiach.

V r. 1994 prevládali obilniny zasiaté na 1280ha, repka bola plánovaná na 210ha 780ha. Výmera oproti r. 1990 poklesla cca o 290ha. Táto pôda bola prinavrátená tým vlastníkom pôdy, ktorí o to požiadali. Živočíšna výroba je organizovaná na 3 farmách. Závod je špecializovaný na výrobu mäsa bravčového a hovädzieho. Úžitkovosť zvierat je kolísavá, nižšia, ako v nedávnej minulosti. Problémy vo výrobných odvetviach majú nepriaznivý dopad na ekonomiku podniku. Napr. z bežných 12 mil.SK ročného zisku ŠM rozdeľoval za r. 94 už len 619.000.-SK, pričom v roku 93 bola strata 14,637 tis SK. Napriek niektorým nedostatkom priamo a ŠM sú zlé hospodárske výsledky spôsobené predvážne vonkajšími vplyvmi.

Politická situácia v rokoch 1991 -1994

Roky 1991 -1994 boli v našej spoločnosti bohaté na politické udalosti. Väčšina občanov v štáte prijali 17.nov.1989 s radosťou. Mnohí síce mali pochybnosti o ďalšom politickom vývoji v štáte, ktoré sa žiaľ ukázali čiastočne opodstatnené. Padol totalitný systém a nastúpili sme na cestu demokracie.

Očakávali sme, že demokracia nám prinesie pokoj, istotu, vzájomné porozumenie, toleranciu. Áno, sľúbili sme si lásku, no postupom času sa láska u mnohých zmenila na nenávisť. Za celé obdobie sa menilo aj myslenie niektorých ľudí, ktorí demokraciu videli očami rýchleho zbohatnutia. Nepomohli žiaľ ani láskavé presvedčivé slová vpd. Kardinála TOMKA na zasadnutí SNR dňa 26.4.91. Jeho slová o láske, úcte k človeku, padli na tvrdú skalú a rozbili sa na márne kusy. Verne však, že sa ľudia spamätajú a pôjdu cestou, ktorá nás všetkých zmieri.

Za r. 1991 – 1994 sa na politickej scéne vymenili už 4 vlády. Vyhlásením samostatnej **SLOV. REPUBLIKY** dňa **1.JAN.1993** sa do konca r. 1994 veľa nezmenilo. Za **PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY** bol dňa 8.2.93 parlamentom zvolený ing. **MICHAL KOVÁČ** /člen HZDS/. Z prítomných 148 poslancov získal MICHAL KOVÁČ 106 hlasov, 20 bolo proti, 19 sa hlasovania zdržalo, 1 hl. bol neplatný a 2 nehlasovali.

Slávnostná inaugurácia prezidenta Michala KOVÁČA bola 2. marca 1993 za účasti prezidentov z Českej republiky, Poľska, Rakúska a Maďarska.

Škoda, že zblíženie sa takmer všetkých politických strán pri voľbách prezidenta dlho nevydržalo a na scénu sa dostali roztržky, nedorozumenia medzi samotnými poslancami politických strán a hnutí. Ako prijali občania našej obce 17. november 1989 - „NEŽNÚ REVOLÚCIU“? a pád totalitného režimu? Konštatujeme, že podobné názory ako v štáte, tak i v našej obci mala časť občanov. V obci po celé obdobie vládol pokoj a túžba, aby tento pokoj medzi občanmi vydržal. V rokoch 1991 -1994 boli v našej obci založené nasledovné hnutia strany: SLOVENSÁ NÁRODNÁ STRANA, KLUB KREŠŤANSKO – DEMOKRATICKÉHO HNUŤIA a HNUŤIE ZA DEMOKRATICKÉ SLOVENSKO.